

Marijine kakor preljubke otroške pesmi in hvaležni spomin, katerega gotovo vsak njegov učenec v svojem srcu nosi.

Prispevki naj se blagovolijo pošiljati uredništvu »Učit. Tovariša« v Ljubljani.

V nadeji, da blagi rajnik še ni pozabljen, pričakuje društvo obilnih darov.

Za odbor »Slov. učit. društva v Ljubljani«

dne 3. junija 1896.

Andrej Žumer,
predsednik

Jak. Furlan,
tajnik

Občni zbor »Maticе Slovenske« za leto 1895. je bil dne 24. junija meseca t. l. Ker ni prostora za daljše poročilo, naznanjamo danes le toliko, da izide letos šestero knjig, namreč 1. Letopis. 2. »Zgodovina slovenskega slovstva«. III. del. 3. Slovenske narodne pesmi. II. snopič. 4. Električna s podobami. 5. Slovenska zemlja. II. del. 6. Knezove knjižnice tretji zvezek.

Še nekaj pojasnila. V zadnji številki »Zvona« na 388. str. piše dr. Glaser, da je iz stilizacije nekega stavka v njegovi »Zgodovini slov. slovstva« videti, da pripisuje »izpremembro« v tekstu Prešernove izdaje iz l. 1866. Jurčiču. To je potrebno popravka. Jurčič je pri uredbi Prešernovega teksta takisto nedolžen, kakor Stritar, ker oba nista imela prav nič opraviti s to stvarjo. Ves tekst je uredil **Levstik** sam, popolnoma svojevoljno, in, kakor sem čul, Stritar že takrat, ko je izšlo »Klasje z domačega polja«, ni bil zadovoljen, da je Levstik tako korenito preuredil besedilo Prešernovim poezijam, in celo Jurčič se v tem oziru ni ujemal z Levstikom. Levstik je bil, kakor sam pravi, »vsega sveta pilatuž« in nobene niti svoje, niti tuje pesmi ni pustil pri miru. Jurčič je bil pri izdaji iz l. 1866. deležen samo toliko, da je posredoval med Levstikom in založnikom Wagnerjem na eni in med Stritarjem na drugi strani. Pač pa je nameraval Jurčič urediti *Vodnika* in je že spisal *Vodnikov životopis*, ki je še okranjen, a nima nobene vrednosti. Tudi pri tem delu bi mu bil imel Levstik pomagati, kar se da sklepati iz njegovih besed v »Zbranih spisih« (IV. 290.). Predno je prišlo do izdaje, je Wagner zaradi dolgov izginil iz Ljubljane.

Da gre ves popravljeni Prešeren na Levstikov rovaš, dokaže to-le: Pred seboj imam list, na katerega prvo polovico je napisal Levstik s svojo roko Prešernov sonet »Ljubezni tiranija«, kakršen je v originalu, a na drugo polovico svojo popravo. Prešernov original se glasi:

Prešernov ne tiskan sonet.

(Izviren.)

Vi, ki vam je ljubezen tiranija
Neznana bolj, ko so studenci Nila;
Vi, ki samó vestè, kaj posodila
Nesó, kaj hiše, polje, kaj kupčija!

Iz vas se marsikteri glavo vbija,
Al pojem res brez upanja plačila,

Gotovi, da bi je ne omečila
Labudova s prs mojih melodija.

Povejte vi mi, slepi modrijani!
Al trud'jo za dobiček, za petico
V Ameriki se črni Afrikani?

Dal v hujši služnost me je bog s pušico,
Kakòr trpé¹⁾ med Turki jo kristjani;
Kogá nek' imam upati pravíco! —

Levstikova poprava ima to besedilo:

Popravl F. L.

Vi, kterim je ljubezni tiranija
Neznana bolj od skrivnih virov Nila;
Vi, kteri znate le, kaj posojila
Nesó, kaj hiše, polje, kaj kupčija!

Glavó si marsikteri iz vas vbija,
Al pojem res brez upanja plačila,
Gotov, da je ne bode omečila
Labudova 's prs mojih melodija?

Povédite mi, slepi modrijani!
Al trude za dobiček, za petico
V Ameriki se črni Afrikani?

Dal v hujo sužnjost me je bog s pušico,
Negò trpé med Turki jo kristjani,
Kaj néki imam upati pravíco! —

Naj se s tem tekstom primeri besedilo v „Klasju“, ki ima le neznatne inačice.

Da je Levstik popravil Prešerna, a ne Stritar, niti Jurčič, se vidi tudi iz tega, ker je v Levstikovi ostalini ohranjen kos Prešernove izdaje iz l. 1847., v katerem so z Levstikovo roko zabeležene vse tiste poprave in preuredbe, ki so tiskane v „Klasju“. Vrh tega se hrani v Levstikovi knjižni zapuščini tudi še nekaj izvesnih pol Wagnerjevega Prešerna, v katerih so vse tiskovne poprave narejene z Levstikovim peresom. Wagnerjer Prešeren, čigar besedilo je pozneje povzročilo toliko zmešnjav, je popolnoma Levstikovo delo. Poznejše Ničmanove ponatiske pa je popravljaval Alešovec, ki je v Levstikove poprave pomešal še svoje in vrhu tega pustil v tekstu mnogo tiskovnih pomot, tako da bi se Prešeren samega sebe ne spoznal v sramotni Ničmanovi izdaji.

Upam, da se mi je posrečilo razsodne ljudi prepričati o tem, da je Prešerna l. 1866. popravil Levstik. Dr. Glaserja pa prosim, da poleg krivice, ki jo je storil Stritarju, popravi tudi ono, katero je napravil Jurčiču.

Vladimir Levec.

¹⁾ Pač Levstikov lapsus calami! Ravno tako zgoraj prs in črni.